

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

68'inci Birleşim 19 Mart 2025 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	342
II.- GELEN KÂĞITLAR	346
III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	347
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, son gelişmelere ilişkin konuşması	347
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	347
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>347:351</i>
1.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, Âşık Veysel'in vefat yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	347:349
2.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Antalya'nın çevre yolu sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	349:351

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.02’de açılarak yedi oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder, Çanakkale’nin yıl dönümüne ve Anadolu’nun nehirleriyle ilgili hazırlamış olduğu kanun teklifine ilişkin bir konuşma yaptı.

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, Halepçe katliamına,

İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk, İzmir’de yaşanan kadın cinayetlerine,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi’nin 110’uncu yıl dönümüne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata,

Mersin Milletvekili Perihan Koca,

İsrail’in ateşkesi bozarak Gazze’ye tekrar saldırmasına,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer,

İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın,

Kocaeli Milletvekili Sadettin Hülalü,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal,

İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı,

Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı,

Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu,

Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın,

Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun,

İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir,

Çanakkale Zaferi’nin 110’uncu yıl dönümüne,

Konya Milletvekili Barış Bektaş, veteriner hekimlerin özlük haklarında yaşadıkları mağduriyete,

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, okunan son cuma hutbesine,

Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu, Yenidoğan Araştırma Komisyonu olarak Gaziantep’te yaptıkları toplantıya,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Hatay’da kuraklığın başladığına,

Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş, Giresun’daki Taşbaşı Parkı’na,

Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigüt, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevine,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, DSI’nin Balıkesir Ballıpınar’daki dere ıslahı projesine,

Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ, Kobani Berxbotan köyüne 17 Mart 2025 gecesi yapılan saldırıya,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Adana Karşıyaka Orhan Çobanoğlu Kız Meslek Lisesine,

Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’a ve Türkiye’nin duruşuna,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve Çanakkale’de vatan uğruna can veren tüm kahramanlara, Uşak’ın Eşme ilçesinde gerçekleştirdikleri tütün mitingine,

Osmaniye Milletvekili Asu Kaya, Çukurova’da yaşanan kuraklığa,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, 18 Mart 1915 Çanakkale Zaferi’nin yıl dönümüne, İsrail’in ateşkesi yok sayarak Gazze Şeridi’nde gerçekleştirdiği saldırıya ve bu konuyla ilgili ortak bir bildiri hazırlanmasını teklif ettiklerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, Çanakkale Zaferi’nin yıl dönümüne, İsrail’in ateşkese rağmen Gazze Şeridi’nde gerçekleştirdiği saldırılara, Suriye politikasıyla ilgili endişelerine ve Suriye’yle alakalı genel görüşme yapılması taleplerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi’nin 110’uncu yıl dönümüne ve İsrail’in Gazze’deki ateşkesi tek taraflı bozarak gerçekleştirdiği hava saldırılarına,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, 18 Mart 1915 Çanakkale Zaferi’nin yıl dönümüne, İsrail’i kınadıklarına, Kobani’de iki gün önce hayatını kaybedenlerin isimlerine, 16 Mart Halepçe’nin yıl dönümüne, 16 Mart 1978’de İstanbul Üniversitesinde yaşananlara, Erzincan İliç’te yaşanan maden faciasının dünkü duruşmasına ve bugün görüşmelerine başlanacak olan torba yasa teklifinde yer alan emeklilerin bayram ikramiyesine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, 18 Mart Çanakkale Zaferi’nin yıl dönümüne, Cumhurbaşkanının ABD Başkanı Trump’la yaptığı telefon görüşmesine, Gazze’nin uğradığı saldırıya, bugün görüşmelerine başlanacak olan torba yasa teklifinde yer alan emeklilerin bayram ikramiyesine ve yeni getirilen ek vergiye,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Çanakkale Zaferi’nin 110’uncu yıl dönümüne, Gazze’de katliamların devam ettiğine ve televizyon kanallarının konuyla ilgili yayınlarına, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Halepçe katliamına, CHP’nin nasıl yönetildiğine ve Kadın Boks Millî Takımı’nın başarısına,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, Derinçay Deresi’ne,

Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy, 18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü ile İsrail’in Gazze’deki katliamına,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, Antalya’nın Gündoğmuş ilçesine bağlı Serinyaka Mahallesi’nde yapılması planlanan taş ocağına,

Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen, Türk Hava Kurumuna,

Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz, Çanakkale Deniz Zaferi’nin 110’uncu yıl dönümüne ve Nusret mayın gemisine,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç, SMA’lı hastaların tedavi giderlerine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner, 18 Mart Çanakkale Zaferi’nin şehitlerine ve Niğdeli Ali Onbaşıya,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Çanakkale Zaferi’nin 110’uncu yıl dönümünde Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere rütbeli, rütbesiz tüm şehitlere ve kişi başına kırmızı et tüketimine,

Samsun Milletvekili Murat Çan, Samsun’un Ayvacık ilçesindeki Sarıahmetler Mesire Alanı’na,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, Erzin ve Dört Yol çiftçileri ile Erzin Acil Durum Hastanesinin bağlantı yoluna,

İstanbul Milletvekili İskender Bayhan, Eskişehir’de Mihalicçık madeninde çalışan işçilere ve Kocaeli’de bulunan bir şirketin işçilerine,

Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir, Antep işçi sınıfına çağrılarına,
Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşla, İsrail'in Gazze'de yaptığı katliama,
İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder;

Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşla'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

YENİ YOL Grubunun, 18/3/2025 tarihinde Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, ABD'nin Yemen saldırısının ve İsrail'in bölgesel barışa karşı oluşturduğu tehdidin durdurulması için alınabilecek etkili ve caydırıcı önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin Genel Kurulun 18 Mart 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İYİ Parti Grubunun, 18/03/2025 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, Türkiye'nin Suriye'yle ilişkilerini yeniden şekillendirme ihtimali, oluşturulması gereken yeni güvenlik stratejileri ve bölgesel istikrar politikalarının kamuoyuyla paylaşılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin Genel Kurulun 18 Mart 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisinin yapılan görüşmelerinden sonra oylaması sırasında istem üzerine yapılan yoklamalarda toplantı yeter sayısı bulunamadı.

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya;

Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Şahin'in YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin;

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Şahin, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Şahin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve siyasetin nasıl yapılması gerektiğine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, üsluba ve Doktor Azad Barış'a,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya,

Muş Milletvekili Sezai Temelli;

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun diplomasıyla ilgili karara,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır;

Tekraren, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun diplomasıyla ilgili karara,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Şahin, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Şahin'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Yapılan yoklamalar sonucunda toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince, 19 Mart 2025 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 19.49'da birleşime son verildi.

Sırrı Süreyya ÖNDER

Başkan Vekili

Mustafa BİLİCİ

İzmir

Kâtip Üye

Muhammed ADAK

Mardin

Kâtip Üye

Mahmut Atilla KAYA

İzmir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 115

Milletvekili Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in; Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3013) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:17.03.2025)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3014) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:18.03.2025)

3.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun; Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3015) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:18.03.2025)

4.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3016) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:18.03.2025)

5.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3017) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:18.03.2025)

6.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın; Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3018) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:18.03.2025)

7.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın; 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3019) (İçişleri; Milli Savunma; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:18.03.2025)

8.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın; Tarım Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3020) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:18.03.2025)

9.- Yeni Yol Partisi Grup Başkanvekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın; 4768 Numaralı 18 Mart Gününün Şehitler Günü ve 19 Eylül Gününün Gaziler Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3021) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:19.03.2025)

Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi

(Milletlerarası Andlaşma)

1.- Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşme (COTIF) Hakkında Demiryolu ile Uluslararası Taşımalara İlişkin Hükümetlerarası Örgütün (OTIF) 25-26 Eylül 2018 Tarihlerinde Düzenlenen 13 üncü Genel Kurulunda Kabul Edilen "Kısmi Revizyon" Metnine Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 19.03.2025) (Gelen evrak numarası: 1601500)

19 Mart 2025 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 68'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, son gelişmelere ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, son gelişmeler üzerine birkaç söz söyleyerek oturumu açmak istiyorum.

Demokratik siyaset alanına yapılan hiçbir müdahale ne yapana ne bunu teşvik edene yakın siyasi tarihimizde hiçbir fayda getirmemiştir. Bu tür mühendislik çabaları masa üzerinde, kâğıt üzerinde rasyonel gözükür fakat “halk” denilen şeyle karşı karşıya geldiğinde sonuçları genellikle bunu murat edenler açısından irrasyonel olur. Benim şahsi tutumum, cumhuriyetin demokratik niteliğinin genişlemesi, demokratik siyaset alanının genişlemesi ve özgürleşmesinden yanadır. Buna dönük hiçbir müdahaleyi onaylamam, sessiz kalmam, yanında durmam mümkün değildir; şahsi tutumumu bu şekilde belirtmek ihtiyacı hissediyorum.

Herkesi, özellikle iktidar erkini demokratik siyasetin kendi mecrasında herhangi bir dış müdahaleden medet ummayarak bu alanın genişlemesi, bu alanın işlevsel kılınması, buna dönük müdahalelerin engellenmesine davet ediyorum.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Konuşma süreleri beşer dakikadır.

Gündem dışı ilk söz, Âşık Veysel'in vefat yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Sivas Milletvekili Sayın Rukiye Toy'a aittir.

Buyurun Sayın Toy. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, Âşık Veysel'in vefat yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

RUKİYE TOY (Sivas) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Âşık Veysel'in vefatının yıl dönümü vesilesiyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

“Kur'an'a bak, İncil'e bak,

Dört kitabın dördü de Hak.

Hakir görüp ırk ayırmak,

Hakikatte yüz karası.”

Sözlerime başlarken 19 Ocakta başlayan ateşkesi bozarak soykırıma devam eden, insanlığın yüz karası katil İsrail'i en derin duygularla telin ediyorum.

Değerli arkadaşlar, hepimiz hayatın içinde kaçırdığımız tüm güzellikleri onların gözlerinden görür, onların sözlerinden işitir, sazlarında ruhurevan buluruz. Taşımamız gereken hassasiyetleri, göstermemiz gereken duyarlılığı onların telkinleriyle fark ederiz. Doğumu, yaşamı ve ölümü, ölümden sonrasını satırlarında hatırlar; kıymet bilmeyi, tevazuyu, düştüğümüz yerden kalkmayı, cedeli, cefayı, vefayı yani kısacası hayata dair her duyguyu onların tezene darbelerinde daha iyi anlarız. Âşıklar duygularımıza tercüman, yaşantılarımıza kılavuz, görmediklerimize göz, işitmediklerimize kulak, söyleyemediklerimize dil olurlar. Yeri gelir bir damlayla deryaları doldurur, yeri gelir ufak bir nefesle koca yangınları söndürürler.

Değerli arkadaşlar, Karacaoğlu, Köroğlu, Dadaloğlu, Pir Sultan Abdal ve daha nicelerinde tevarüs eden âşıklık geleneği Türk halk kültürünün zengin bir bileşeni, toplumsal hafızanın taşıyıcısı; tarihin, dilin ve kültürün koruyucusudur. Âşıklık geleneğinin son ve en önemli temsilcilerinden olan Âşık Veysel Şatıroğlu, Anadolu bilgeliğini bütün yönleriyle kendinde toplamıştır. Görme engelli olmasına ve hiç okul görmemesine rağmen zarafet, rikkat ve dikkat sahibi mizacı ve duyarlılığıyla hayatın içinde kendini yetiştirmeyi fazlasıyla başarmıştır. Taşıdığı anlam derinliği, kuşatıcılığı zaman ve mekânüstü yaklaşımlarıyla eserleri birçok akademik çalışmaya konu olmuş, feraseti ve ifranıyla neredeyse değinmediği toplumsal bir konu kalmamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün kurulan yeni dünya düzeninde ülkemizin devletin varlığı ve bağımsızlığı, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğü ekseninde bölgesel bir güç, küresel bir aktör şekline gelen ve küresel bir aktör olarak da güçlü bir şekilde ilerlemesi için öncelikle içeride bir ve beraber olmamız, tüm farklılıkları, tüm çatışmaları bir yana bırakmamız gerekmektedir. Âşık Veysel'in dediği gibi "Bu nasıl kavgalar, çirkin dövüşler/Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız/Yolumuza engel olur bu işler/Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız." "Kürt'ü Türk'ü ne Çerkez'i/Hep Âdem'in oğlu, kızı/Beraberce şehit, gazi/Yanlış var mı ve neresi?"

Evet, yıllar önceden sormuş Âşık Veysel, biz de beraberce şehit ve gazi olmuş bu milletin insanları olarak bu durumu sorgulamalı ve bu necip millet terör belasına daha fazla bedel ödemesin diye ortak bir irade, müşterek bir irade ortaya koymalıyız. Şunu iyi bilmeliyiz ki: Türk'üyle Kürt'üyle, Arap'ıyla, Laz'ıyla, Çerkez'yle kim olursa olsun 85 milyon yerlidir, millidir; bu vatanın, bu ülkenin öpöz evladıdır. Değil mi ki bir insan, etnik kökeni ne olursa olsun, devletimiz Türkiye Cumhuriyeti'nin istiklali ve istikbali için çalışıyor, kalbini ve imkânlarını bunun için seferber ediyor, o kişi yerlidir, millidir; bu ülkenin, bu vatanın öz evladıdır. Kim ki işini en iyi yapıyorsa o vatanını en çok severdir. Kim ki hak biliyor, adalet biliyor, insana hürmet ediyor, emanete sahip çıkıyorsa asıl vatanperver odur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidar ve muhalefet demokratik bir yönetimin mütemmim cüzleridir; her ikisi de aziz milletimize hizmet yolunda, milletimize karşı sorumluluklarının bilinciyle, mükellef ve müşerref hizmetkârlardır. Terör belasından sonsuza dek kurtulma fırsatını elde ettiğimiz bugünlerde, Parlamento çatısı altında her iki tarafa da çok önemli sorumluluklar düşmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

RUKİYE TOY (Devamla) - Umuyor ve diliyorum ki Türkiye Yüzyılı terörsüz Türkiye ve terörsüz bölge vizyonumuzun gerçekleştiği, siyasetin tek gayesinin ülkeye ve millete hizmette yarış olduğu, ülkemizin eğitimden ekonomiye, tüm alanlarda başarıya ulaşarak bölgesel ve küresel bir güç olduğu bir dönem, bizler de bu dönemin inşallah mimarları oluruz.

“Veysel sapma sağa sola/Sen Allah’tan birlik dile/İkilikten gelir bela/Dava insanlık davası.” diyor, bu duygularla sözlerime son verirken Âşık Veysel’i vefatının seneidevriyesinde rahmetle anıyor, sultan şehrimiz Sivas’ı ve Şarkışlalı hemşehrilerimizi hasretle selamlıyor, Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Toy.

Gündem dışı ikinci söz, Antalya’nın çevre yolu sorunları hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’a aittir.

Buyurun Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, Antalya’nın çevre yolu sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime Osman Bölükbaşı’nın önemli ve meşhur sözleriyle başlamak istiyorum: “Tarih ‘Ben Nuh’um.’ diyenlerin kendi yarattıkları tufanlarda boğulduklarını gösteren misallerle doludur.” Üzülerek söylüyorum ki bu sabah şafak vaktinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımızın evine 20 araçlık bir polis konvoyuyla baskın yapıldı. [CHP sıralarından alkışlar(!)] Avukatlar, milletvekilleri eve giremedi. O dakikadan sonra şehrin Avrupa yakasındaki metrolar iptal edildi. O dakikadan sonra internet zayıflatıldı. Üzülerek söylüyorum, bu uygulamalar darbe döneminde yapılmaktadır. Bugün yapılan bu saldırı, bu operasyon, 12 Mart ve 12 Eylülün ardından 19 Mart günü de tarihe kara bir leke olarak geçecektir; 19 Mart darbesi olarak anılacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, maalesef ki iktidar otokratik bir rejime geçme çabasıdadır. Türkiye’nin 1’inci partisi atanmış seçilmiş bazı yargıçlarla darbeye uğramıştır. Burada, Cumhuriyet Halk Partisi bitirilmeye çalışılırken -ki bitiremezsiniz- Türkiye Cumhuriyeti’ni bitiriyorsunuz, dünyaya rezil ediyorsunuz!

(CHP milletvekillerinin kürsüye doğru yürümeleri, kürsü önünde toplanmaları)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Bugün, dünya, Türkiye’de yaşananları konuşuyor. Lütfen, Avrupa basınına, dünya basınına bakın; Türkiye’yi ne hâle getirdiniz! Demokrasiyi ne hâle getirdiniz! Hukuku, yüz iki yıllık cumhuriyeti, demokrasiyi ayaklar altına aldınız!

Değerli arkadaşlar, ne yaparsanız yapın, bakın, biz dimdik ayakta; korkmayacağız, sinmeyeceğiz, 86 milyon direneceğiz. Biz burada bu darbeyi sadece bize oy veren seçmene anlatmıyoruz; AKP’ye, MHP’ye, YENİ YOL’a, DEM’e, İYİ Partiye, 86 milyona anlatıyoruz; biz onlara sesleniyoruz: Sizin hukukunuz, iradeniz gasbedilmiştir. Bu ülkede diplomalar iptal ediliyor, bu ülkede tapulara el koyuluyor, bu ülkede gazetecilerin pasaportları iptal ediliyor, bu ülkede televizyon kanallarına kayyumlar atanıyor, bu ülkede belediye başkanları tutuklanıyor, milletvekilleri cezaevinde. Bu ülkeyi ne hâle getirdiniz? Siz getirdiniz, siz getirdiniz. Bakın, zulmünüzde boğulacaksınız, bu halk sizi affetmeyecek, 86 milyon sizi affetmeyecek çünkü artık faşist bir rejime geçtiniz, o koltukta oturmak için demokrasinin tüm kurallarını, kuramlarını bir kenara ittiniz.

Değerli arkadaşlar, yakışmıyor, size yakışmıyor! Bakın bu gruba, bu grup bu ülkeyi mutlakiyetten demokrasiye geçirdi, cumhuriyete geçirdi; siz ise bu ülkeyi cumhuriyetten, demokrasiden mutlakiyete geçiriyorsunuz arkadaşlar. Utanç duyuyorum arkadaşlar! (Kürsü önünde toplanan CHP milletvekillerinden alkışlar)

Ekrem İmamoğlu sizin için kâbus olabilir, tek adam için kâbus olabilir ama 86 milyon için umuttur. Siz umutları yargı kararlarıyla söndüremezsiniz. Seçilmiş hâkimlerle, atanmış hâkimlerle, atanmış rektörlerle bu ülkenin Cumhurbaşkanı adayının önünü kesemezsiniz. (Kürsü önünde toplanan CHP milletvekillerinden alkışlar) Siz kendi kendinizi kandırıyorsunuz, 86 milyon hafife alıyorsunuz; siz 86 milyonun iradesini küçük görüyorsunuz ama o kadar zavallısınız ki, o kadar o kadar yüreksizsiniz ki, o kadar güçsüzsünüz ki halkın karşısında bittiğiniz için İstanbul’a atadığınız bir Bakan Yardımcısının arkasına sığınacak kadar güçsüz, zavallısınız! (Kürsü önünde toplanan CHP milletvekillerinden alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bizim derdimiz 86 milyon. Birileri atadığı rektörlerin, kirli mahkeme kararlarının arkasına sığınarak darbe yapabilir. Sizin arkanızda bu dakikadan sonra darbe ve darbeyi hazırlayan atadığınız yargıçlar var; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun arkasında 86 milyon var, halk var, halk var, halk var! (Kürsü önünde toplanan CHP milletvekillerinden alkışlar) Biz halka güveniyoruz, biz hakka güveniyoruz; siz ise hakkı da halkı da iradeyi de demokrasiyi de bir kenara ittiniz. Ben buradan tek adama sesleniyorum: Sen zulmünle gideceksin, 86 milyonun tepkileriyle gideceksin, korkaksın!

[Kürsü önünde toplanan bir grup CHP milletvekili tarafından “Hak, hukuk, adalet!” şeklinde slogan atılması, sürekli alkışlar(!)]

(Oturma Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in ayağa kalkması)

BAŞKAN - Sayın milletvekillerini yerlerine davet ediyorum.

[Kürsü önünde toplanan bir grup CHP milletvekili tarafından “Hak, hukuk, adalet!” şeklinde slogan atılması, sürekli alkışlar(!); DEM PARTİ sıralarından ayakta alkışlar(!)]

BAŞKAN - Sayın milletvekillerini yerlerine davet ediyorum.

[Kürsü önünde toplanan bir grup CHP milletvekili tarafından “Birleşe birleşe kazanacağız!” şeklinde slogan atılması, sürekli alkışlar(!); DEM PARTİ sıralarından ayakta alkışlar(!)]

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bu şekilde çalışmamız mümkün değildir, lütfen yerlerinize oturun.

[Kürsü önünde toplanan bir grup CHP milletvekili tarafından “Birleşe birleşe kazanacağız!” şeklinde slogan atılması, sürekli alkışlar(!); DEM PARTİ sıralarından ayakta alkışlar(!); AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar]

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkan...

[Kürsü önünde toplanan bir grup CHP milletvekili tarafından “Birleşe birleşe kazanacağız!” şeklinde slogan atılması, sürekli alkışlar(!); DEM PARTİ sıralarından ayakta alkışlar(!); AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar]

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Genel Kurulda çalışma düzeni kurulamadığından İç Tüzük’ün 68’inci maddesi uyarınca birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.19

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.38****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla Kaya (İzmir)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 68'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

[Kürsü önünde toplanan bir grup CHP milletvekili tarafından “Kurtuluş yok tek başına! Ya hep beraber ya hiçbirimiz!” şeklinde slogan atılması, sürekli alkışlar(!), DEM PARTİ sıralarından ayakta alkışlar(!)]

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Genel Kurulda çalışma düzeni sağlanamadığından, İç Tüzük'ün 68'inci maddesi uyarınca kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri görüşmek üzere 20 Mart 2025 Perşembe günü...

[Kürsü önünde toplanan bir grup CHP milletvekili tarafından “Her şey çok güzel olacak!” şeklinde slogan atılması, sürekli alkışlar(!), DEM PARTİ sıralarından ayakta alkışlar(!)]

BAŞKAN - ...saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 14.39